

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/231/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611206056
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4611206056.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Márie Hušekovej a JUDr. Jarmily Pogránovej, v právnej veci navrhovateľky: H. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., Y. XXX/XX, zastúpená Y. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., J. H. XXXX/D, proti odporcovi: A. H., nar. XX.XX.I., bytom E., H. XX/XX, t. č. bytom O. K., H. XXXX, L. J. L., zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Slávik a partneri, s.r.o. so sídlom Topoľčany, M. R. Štefánika 3, zastúpená konateľom a advokátom JUDr. Miroslavom Slávikom, o zaplatenie 12.082,59 Eur s prísl., o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 5C/73/2012-38 zo dňa 11. apríla 2012, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **m e n í** tak, že návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

Navrhovateľka **je p o v i n n á** zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 724,50 Eur a k rukám jeho právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 707,45 Eur, všetko do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 2.8.2011 sa navrhovateľka domáhala od odporcu zaplatenia žalovanej sumy - istiny s príslušenstvom (úrokom z omeškania od 1.6.2005 a náhradou trov konania) na tom skutkovom základe, že odporcovi dňa 1.12.2004 poskytla - požičala sumu 364.000,-Sk - 12.082,59 Eur splatnú do 31.5.2005, ktorú sumu jej odporca ani po telefonickom kontaktovaní napriek uznaniu dlhu a príslubu vrátenia dlžoby nevrátil.

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Topoľčany ako súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 12.082,59 Eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 1.6.2005 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 724,50 Eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie v neprítomnosti riadne a včas predvolaného odporcu, citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. - § 657 a § 517 ods. 2) a citované ustanovenie § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tým, že na základe prevedeného dokazovania vzhľadom podaný návrh navrhovateľky dôvodným, keď z vykonaného dokazovania mal navrhovateľkou uplatňovaný nárok za preukázaný, pričom odporca navrhovateľke požičanú sumu v lehote splatnosti nezaplatil a pre omeškание jej je povinný zaplatiť aj úrok z omeškania a v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (OSP - zákon č. 99/1963 Zb.) aj náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh.

Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len odporca domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby návrh navrhovateľky bol v celom rozsahu zamietnutý a aby mu bola priznaná aj náhrada trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že v dôsledku havárie na ceste prišiel na súdne pojednávanie až po jeho ukončení, pričom skutkovo je pravdou, že navrhovateľka mu uplatňovanú sumu požičala za ňou uvedených podmienok, keď žiadne iné ujednania ohľadom dlhu nerobili ani vtedy, ani následne, najmä nerobili žiadne písomné uznanie dlhu. Domnieva sa preto, že navrhovateľkou uplatňovaný nárok je premlčaný a v zmysle ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka pre trojročnú premlčaciu lehotu vznáša námietku premlčania žalovaného nároku, ktorú námietku môže vzniesť aj v odvolacom konaní bez toho, aby bol tvrdený niektorý z odvolacích dôvodov aprobovaných ustanovením § 205 OSP. V prípade vznesenia námietky premlčania neuplatňuje nové skutočnosti a dôkazy a žiaden hmotnoprávny a procesný predpis nekoncentruje jeho právo dlžníka vzniesť námietku premlčania do určitého štádia konania, a preto ju môže uplatniť kedykoľvek v priebehu konania až do právoplatnosti rozhodnutia o veci. Námietkou premlčania preto uplatňuje iba svoje právo dovolať sa premlčania; v tomto smere poukazuje aj na stanovisko Najvyššieho súdu SR vyslovené v uznesení č. 5Obdo/45/2010 zo dňa 31.1.2011. Súčasne si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania za trovy právneho zastúpenia, ktorých výšku rozpísal.

Navrhovateľka vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a vyjadrila nesúhlas s požiadavkou, aby bola zaviazaná k zaplateniu náhrady trov odvolacieho konania. S tvrdeniami odporcu v odvolaní nesúhlasí, keď má za to, že sa jedná o úmyselné bezdôvodné obohatenie sa odporcu, keď odporca vo svojom odvolaní potvrdil - uznal svoj dlh, ktorý doposiaľ nesplatil, ani jeho časť, takže premlčanie nemá so zánikom práva nič spoločné. Súd prvého stupňa vo veci úplne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania odporcu (§ 212 ods. 1 OSP) dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je potrebné pre odporcom dôvodne vznesenú námietku premlčania v odvolacom konaní v celom rozsahu ako nedôvodný zamietnuť a tým v zmysle ust. § 220 OSP zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa.

Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ), právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva (§ 100 ods. 2 veta prvá OZ).

Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 OZ).

Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto doby (§ 110 ods. 1 druhá veta OZ).

Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou trojročnou premlčacou dobou (§ 101), keď posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz je dané objektívne na okolnosti, kedy vzniklo nositeľovi práva - veriteľovi podať žalobu. Inštitút premlčania má viesť nositeľa práv - veriteľov k tomu, aby si svoje práva aktívne uplatňovali a má zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli neprimerane dlho nútené splniť si svoje povinnosti.

V danej veci súd prvého stupňa vychádzal pri svojom rozhodnutí zo skutkového stavu, že navrhovateľka dňa 1.12.2004 požičala odporcovi (svojmu synovcovi) sumu 364.000,-Sk na dobu šesť mesiacov tak, že tento jej do 31.5.2005 vyplatí 376.000,-Sk, to je na každý mesiac 2.000,-Sk úrok. Uvedený skutkový stav odporca v podanom odvolaní nespochybnil (potvrdil), teda aj odvolací súd ho považoval za nesporný.

Navrhovateľka v podanom návrhu a ani na pojednávaní netvrdila a do spisu ani nedoložila žiadne písomné uznanie dlhu odporcom (uvádzala prísluby odporcu v telefonických rozhovoroch). Existencia písomného uznania sa neuvádza ani v napadnutom rozsudku. Odvolací súd mal preto za to, že odporca svoj dlh z uvedenej pôžičky tvoriacej predmet tohto konania voči navrhovateľke písomne čo do dôvodu i výšky neuznal.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a daného (zisteného) skutkového stavu mal potom odvolací súd za to, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená platná zmluva o pôžičke na žalovanú sumu s dobou vrátenia do 31.5.2005, že odporca dlh z pôžičky písomne neuznal, že pri neexistencii uznania dlhu platí pre uplatňovanú (žalovanú) sumu všeobecná trojročná premlčacia počítaná od 1.6.2005 (dňa nasledujúceho po splatnosti pôžičky, od ktorého dňa sa odporca dostal do omeškania a od ktorého dňa mohla navrhovateľka podať žalobu), že pre podanie žaloby až dňa 2.8.2011 došlo k premlčaniu uplatňovaných (žalovaných) práv (dňa 31.5.2008) čo do istiny i čo do úroku z omeškania (viazaného na istinu - na povinnosť k jej zaplateniu), že námietka premlčania vznesená odporcom v odvolaní bola dôvodne vznesená (opodstatnená) a že túto námietku odporca mohol účinne vzniesť i (až) v odvolaní - odvolacom konaní.

Vznesenie námietky premlčania nemožno považovať za konanie rozporné s dobrými mravmi v zmysle ust. § 3 ods. 1 OZ (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/148/2004). Premlčaním právo nezaniká, iba sa oslabuje o súdnu vymáhateľnosť, keď pre dôvodne vznesenú námietku premlčania súd nemôže právo priznať. Vznesenie námietky dlžníkom - dovolania sa premlčania je realizáciou jeho práva z ust. § 100 ods. 1 OZ, pričom toto svoje právo nemá odporca časovo nijak (zákonom) obmedzené, môže ho teda uplatniť i v odvolaní - odvolacom konaní až do rozhodnutia súdu s konečnou platnosťou, a to bez ohľadu na ust. §§ 205, 205a a § 120 ods. 4 OSP.

V dôsledku zmeny napadnutého rozsudku odvolací súd rozhodoval o trovách celého konania znova a v zmysle ust. § 224 ods. 1, 2 a § 142 ods. 1 OSP priznal v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania v sume 724,50 Eur za súdny poplatok za odvolanie a tiež aj trovy jeho právneho zastúpenia podľa vyhlášky 655/2004 Z. z. celkom v sume 707,45 Eur (2 úkony po 278,14 Eur, 2 x paušál po 7,63 Eur + 20 % DPH).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.